

# Schoolondersteuningsprofiel SOP

**KENNEMERCOLLEGE**

mavo



## Inleiding schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Dit document bevat het schoolondersteuningsprofiel van het Kennemer College Mavo, een voortgezet onderwijsvoorziening voor MAVO (VMBO TL) voor leerlingen in de leeftijd van 11 tot 18 jaar. Op het Kennemer College mavo zitten ruim 600 leerlingen met een mavo-vmbo tl of mavo-vmbo tl / havo niveau. Het Kennemer College MAVO maakt deel uit van het Kennemer College. Onder het Kennemer College vallen verder de Kennemer Praktijkschool en LWOO, het Kennemer Beroepsgericht en het Kennemer HAVO/VWO. De schoolbesturen VO en cluster 3 en 4 in onze regio vormen met elkaar het samenwerkingsverband Midden Kennemerland. Het Kennemer College is één van de 4 VO-scholen binnen dit samenwerkingsverband.

In het kader van de Wet op het Passend Onderwijs wordt van iedere school verwacht dat zij een schoolondersteuningsprofiel opstelt waarin in kaart wordt gebracht hoe onderwijs aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte wordt gerealiseerd. Het ondersteuningsprofiel geeft een beknopt overzicht van alle vormen van ondersteuning van alle vormen van ondersteuning die de school te bieden heeft. Ook geeft de school hierin de ambities aan over welke ondersteuning zij in de toekomst willen bieden. Passend onderwijs voor ieder kind betekent vooral: uitgaan van onderwijsbehoefte van leerlingen en positief omgaan met verschillen. Het samenwerkingsverband stelt vast wat het niveau van de basisondersteuning is waaraan alle deelnemende scholen voldoen. Dit betekent niet dat alle scholen de basisondersteuning op dezelfde manier inrichten. De scholen binnen het samenwerkingsverband Midden Kennemerland hebben met elkaar afgesproken wat zij aan *basisondersteuning* bieden binnen de eigen organisatie. De basisondersteuning is gericht op alle leerlingen van de school. Voorts is afgesproken welke extra zorg binnen de scholen wordt gerealiseerd, de *extra ondersteuning*. Het gaat hierbij om een doelgroep leerlingen die binnen het regulier onderwijs met extra ondersteuning (arrangement) een goede kans van slagen hebben. Deze ondersteuning kan licht of zwaar zijn, kort of langdurend en intern of extern worden geboden.

## Algemene informatie

Naam	Kennemer College mavo
Schoolbestuur	Stichting Voortgezet Onderwijs Kennemerlan
Brinnummer	27MD02
Adres	Van Riemsdijklaan 450, 1965BD Heemskerk
Telefoon	0251-249944
Emailadres	<a href="mailto:info@kennemercollegemavo.nl">info@kennemercollegemavo.nl</a>
Onderwijsaanbod	Voorgezet onderwijs, VMBO TL/mavo

## Onderwijsvisie

*Wat voor school willen we zijn?* Het Kennemer College locatie mavo is een school:

- waar de leerling zich prettig en veilig voelt en persoonlijke aandacht krijgt;
- waar leerlingen onderwijs op maat krijgen en worden begeleid in het nemen van de verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces;
- waar leerlingen kunnen groeien naar zelfstandigheid;
- waar aandacht is voor de talenten en kwaliteiten van de leerling;
- waar modern en attractief onderwijs wordt gegeven.

*Wat zijn onze doelen?* De ideale locatie mavo:

- wil zich zo goed mogelijk profileren, zodat leerlingen met een tl - of een tl/h – advies kiezen voor deze school;
- maakt leerlingen verantwoordelijk voor het eigen leerproces en leert moderne vaardigheden aan waardoor leerlingen goed worden voorbereid op de maatschappij;
- biedt een diversiteit aan leerwegen aan, zowel op theoretisch als praktisch gebied, zodat leerlingen hun eigen talenten en kwaliteiten kunnen benutten;
- biedt onderwijs aan dat inspeelt op en aansluit bij de wensen en eisen van de arbeidsmarkt van de toekomst;
- levert leerlingen af die trots zijn op zichzelf en optimaal kunnen functioneren in het vervolgonderwijs en in de maatschappij

Het Kennemer College mavo is een school die altijd in beweging is en de aansluiting blijft zoeken bij de huidige maatschappij. In de afgelopen jaren zijn de verzwaarde routes ontwikkeld en de route mavo-plus, waarin leerlingen een praktisch gericht vak volgen. De verschillende maatwerktrajecten in de bovenbouw zijn gerealiseerd en als bijkomend effect is de mogelijkheid gecreëerd dat leerlingen versneld examen kunnen doen, waardoor ze zich kunnen gaan verbreden of verdiepen. Deze ontwikkeling heeft voor individuele trajecten gezorgd.

Er wordt bij gepersonaliseerd leren uitgegaan van de verschillen tussen de leerlingen. Zij hebben verschillende leerstijlen en leerstrategieën. In bepaalde vakken zijn ze erg goed, andere vakken vinden zij veel lastiger om te volgen. Essentieel in dit onderwijs is de rol van de coach die de leerlingen begeleidt in het onderwijsleerproces om de persoonlijke doelen te bereiken en de talenten te benutten. Dit doen we vanuit het perspectief van de actieve en betrokken leerling in het leerproces. De ondersteuningsstructuur sluit aan bij het gepersonaliseerd leren. Per individuele leerling wordt bekeken wat er nodig is om de leerling zijn persoonlijke doelen te laten behalen.

## Interne ondersteuningsstructuur

### *Visie op ondersteuning*

Op het Kennemer College mavo is er een kernteam actief om de ondersteuning voor de leerlingen te organiseren. Doel van onze ondersteuningsstructuur is om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in staat stellen om hun diploma te halen. Ook vinden wij het belangrijk dat de handelingsbekwaamheid van docenten in het omgaan met de specifieke onderwijsbehoeften van zorgleerlingen wordt vergroot. Daarnaast willen wij voorkomen dat leerlingen met een bij de mavo passend cognitief niveau, die in de klassensituatie niet altijd goed kunnen functioneren door hun sociaal emotionele problematiek, vroegtijdig schoolverlaten dan wel af-of uitstromen. Het zorgteam wil preventief werken door vroegtijdig mogelijke problematiek zichtbaar te krijgen en hier direct passende ondersteuning voor te kunnen bieden. Ook in de ondersteuningsstructuur geldt dat maatwerk het uitgangspunt is. Elke leerling is anders en heeft eigen specifieke ondersteuningsbehoeften.

### *Coaching*

Het coachen is een essentieel onderdeel van het gepersonaliseerd leren. Elke leerling heeft zijn eigen coach waarmee hij of zij wekelijks een coachgesprek voert. Het coachgesprek is onderdeel van het onderwijsleerproces.

#### *Wat is coaching op het Kennemer College mavo?*

De leerling wordt uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen (hoever ben ik gegroeid ten opzichte van mezelf)

- De leerling wordt uitgedaagd om expliciet na te denken over diens leervoortgang.
- De leerling wordt uitgedaagd om zelf doelen te stellen.
- De leerling wordt uitgedaagd om na te denken en te benoemen op welke manier hij/zij dit resultaat bereikt (strategieën)

#### *Hoe doet de coach dit?*

- Door de leerling vragen te stellen, en vervolgens nog meer vragen te stellen die de leerling helpt na te denken over diens handelen.
- Door naast de leerling te staan (vanuit contact en gelijkwaardigheid)
- Door het vermijden van het geven van antwoorden
- Door ervoor te zorgen dat de leerling 80 % aan het woord is

Door persoonlijke coaching leert de leerling heldere en realistische, maar uitdagende, doelstellingen te stellen en om te werken op een planmatige, doelgerichte wijze. Door het intensieve contact (wekelijks coachgesprek, dagstart/-sluit) tussen de leerling en de coach is de coach op onze school de spil in de ondersteuning van de leerling. De coaching richt zich op het onderwijsleerproces. Uiteraard kunnen er bij de leerling belemmeringen zijn op sociaal-emotioneel gebied waardoor het onderwijsleerproces niet optimaal verloopt. Het is dan van belang dat de coach samen met de leerling onderzoekt wat hem of haar belemmert. Wederzijds vertrouwen is hierbij van groot belang. In veel gevallen kan de leerling met ondersteuning van de coach geholpen worden. Wanneer de coach én leerling (en ouders) denken dat verdere ondersteuning noodzakelijk is zal het kernteam worden ingeschakeld.

## **Kernteam**

Het kernteam richt zich op de leerlingen die zich, ondanks een goed cognitief niveau, niet staande kunnen houden in de reguliere setting als gevolg van gedrags-of sociaal emotionele problematiek. Ook kan er ondersteuning worden geboden wanneer er sprake is van leerproblemen. De mentoren en docenten signaleren de onderwijsbelemmeringen van deze leerlingen op grond van: gedrag, verzuim, werkhouding / motivatie, studieresultaten en incidenten. In onderstaand overzicht geven we de stappen aan die we doorlopen met de leerlingen met een ondersteuningsvraag:

1. Signaleren coach/docenten
2. Overleg coach met leerling (en ouders)
3. Overleg coach met zorgcoördinator en afdelingsleider.
4. Overleg coach met ouders over aanmelding bij het kernteam (ouders moeten hiervoor toestemming geven).
5. Aanmelden bij zorgcoördinator. Het aanmeldingsformulier wordt door de coach ingevuld.
6. Bespreking in het interne kernteamoverleg.

Het kernteam bestaat uit: de zorgcoördinator, de schoolmaatschappelijk werker, de teamleider van het betreffende leerjaar en de aan de school verbonden coach van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG-coach). Daarnaast zijn er wisselende deelnemers zoals de trajectbegeleidster en leerlingbegeleidsters. Indien nodig worden externen uitgenodigd, zoals de jeugdverpleegkundige/schoolarts, leerplicht of de wijkagent. In het kernteam wordt met behulp van de bevorderende en belemmerende factoren de ondersteuningsbehoefte bepaald en de ondersteuningsroute vastgesteld. In het kernteamoverleg wordt besloten of een MDO (multidisciplinair overleg) noodzakelijk is en welke betrokkenen hierbij moeten worden uitgenodigd. Leerling en ouders zijn hier in ieder geval altijd bij. Omdat ondersteuning/hulpverlening alleen zin heeft als alle betrokkenen op dezelfde lijn zitten, betreft het zorgteam de ouder(s)/verzorger(s) van de leerlingen bij de begeleiding. Een goede samenwerking is van essentieel belang.

Afhankelijk van bespreking in het kernteamoverleg zijn drie uitkomsten mogelijk:

1. Basisplus arrangement A: Leerlingbegeleiding of School Maatschappelijk Werk, 4-6 gesprekken;
2. Basisplus arrangement B: CJG-coach zet hulpverlening in of neemt contact op met lopende hulpverlening;
3. Individueel arrangement: licht, medium, intensief in de Trajectvoorziening.

Na de bespreking in het kernteam wordt door de coach (of zorgcoördinator) aan de leerling en ouders teruggekoppeld welke ondersteuning er zal worden geboden. Elke casus die in het kernteam wordt besproken wordt na een termijn van 4 tot 6 weken geëvalueerd en zo nodig wordt de route bijgesteld. Als een leerling ondersteuningsbehoeften heeft die de grenzen van de ondersteuning die de school kan geven overschrijden, dan zal deze in het RASTT van het SWV besproken of wordt in een gesprek met alle betrokkenen en een afgevaardigde van het RASTT naar een passende oplossing gezocht. Vanuit het samenwerkingsverband zijn er diverse arrangementen mogelijk.

Om de deskundigheid van docenten te bevorderen of onderwijsondersteunende begeleiding te geven, volgt het kernteam cursussen over verschillende probleemgebieden en geeft voorlichting aan docenten. Daarnaast kan het kernteam op aanvraag mentoren en teams adviseren bij de begeleiding van leerlingen.

### ***Trajectvoorziening***

De trajectvoorziening is een prikkelarme ruimte met zeven werkplekken waar leerlingen via het kernteam voor kunnen worden aangemeld. Hij is ingericht voor leerlingen met een gediagnosticeerde gedragsstoornis zoals PDD-NOS, Asperger, AD(H)D, ODD, MCDD en NLD. Ook leerlingen zonder een officiële diagnose kunnen gebruik maken van de trajectvoorziening wanneer blijkt dat zij een ondersteuningsbehoefte hebben die aansluit bij de begeleiding vanuit de trajectvoorziening. Ook leerlingen die anders thuis blijven omdat ze door omstandigheden niet naar school durven/willen (thuiszitters), kunnen in overleg gebruik maken van de trajectvoorziening. Wanneer het niet lukt te werken in klassenverband kunnen leerlingen individueel of in een kleine groep in deze aparte ruimte worden begeleid door geschoolde medewerkers. Het doel van de trajectvoorziening is leerlingen die dat nodig hebben zorg op maat te bieden zodat ze binnen het reguliere onderwijs kunnen blijven en een diploma behalen op het niveau waarvoor ze de capaciteiten hebben. Zo kan de school goed aan de plicht van het passend onderwijs voldoen. Gemiddeld maken ongeveer 70 leerlingen gebruik van de trajectvoorziening.

De zorgcoördinator is de eindverantwoordelijke van de trajectvoorziening. De begeleiding van de leerlingen wordt gedaan door de trajectbegeleidster. De trajectvoorziening is elke schooldag van 8.15 uur tot 16.30 uur geopend, zodat de leerlingen er ten alle tijden terecht kunnen. Onze trajectgroep bevindt zich op de eerste verdieping naast de docentenkamer en de kamer van de zorgcoördinator. De trajectbegeleiding wordt op maat geboden. De leerlingen die gebruik maken van de trajectvoorziening hebben over het algemeen 1 keer per week een vaste afspraak met de trajectbegeleidster. Hierin wordt de voortgang en het welzijn van de leerling besproken. Gedurende de schoolweek kunnen leerlingen een time-out te nemen tijdens een lesuur wanneer dit echt nodig is. Ze kunnen hier ook in tussenuren of voor- en naschooltijd rustig werken. De begeleiding vanuit de trajectvoorziening is een aanvulling op de coachgesprekken tussen de leerling en de coach. Er is dan ook een nauwe samenwerking tussen de coach en de trajectbegeleidster.

Er wordt voor alle leerlingen in de trajectvoorziening een groeidocument met ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) geschreven. Dit wordt in overleg met de leerling en ouders/verzorgers gedaan. In dit groeidocument worden de ondersteuningsbehoeften van de leerling opgeschreven en van daaruit wordt begeleiding op maat aangeboden. De ondersteuning is gericht op het toewerken naar zelfstandigheid in het functioneren van de leerling op school. De begeleiding vanuit de trajectvoorziening kan kort- of langdurend zijn. Evaluaties vinden gemiddeld elke 8 weken plaats, en zo nodig eerder. De leerling en ouders zijn hier uiteraard bij betrokken.

### ***Interne deskundigheid waarover de school beschikt***

Op het Kennemer College mavo werken we met onderwijsondersteunende medewerkers. Daar waar de bestaande onderwijsvorm niet toereikend is, kan er onderwijsondersteunende begeleiding ingezet worden om de onderwijsdoelen te behalen. Ondersteuning met betrekking tot dyslexie, dyscalculie, faalangst en sociale vaardigheden (groepsverband) kan zonder bespreking in het kernteam worden ingezet. Onderwijsondersteuning kan worden geboden door:

De faalangstreductiebegeleidster:

- begeleiden van leerlingen (individueel en/of in groepsverband met een faalangst en of examenangst.
- organisatie van informatieavonden voor ouders/verzorgers over faalangst/examenangst.

De sociale vaardigheidsbegeleidster:

- begeleiden van leerlingen (in groepsverband) met sociale vaardigheidsproblemen als onzekerheid, pesten en agressiviteit.
- organisatie van informatieavonden voor ouders/verzorgers over faalangst/examenangst.

De dyslexiecoördinator:

- intake, vooronderzoek en coördinatie van dyslectische leerlingen;
- coachen van leerlingen met een dyslexieverklaring;
- contact met de orthopedagoog en externe specialist in het kader van het dyslexieonderzoek en remedial teaching;
- verzorgen van dyslexiekaarten;
- begeleiding van leerlingen met leesproblemen;
- begeleiding van leerlingen met leerproblemen die het werk van de mentor te boven gaan op het gebied van de moderne vreemde talen, zoals tekstbegrip en memoriseren.

De dyscalculiecoördinator:

- begeleiding van leerlingen met ernstige rekenproblemen;
- opzetten van hulples voor leerlingen met rekenproblemen;
- uitvoeren en bijstellen van het dyscalculieprotocol.

De zorgcoördinator (hoofd kernteam) / Orthopedagoog

- aansturing van het zorgteam door het uitvoeren en bijstellen van het zorgbeleidsplan, het maken van een evenwichtige en passende taakverdeling en een tijdspad;
- ondersteuning bieden aan de leerlingbegeleiders bij het begeleiden van hun leerlingen;
- informeren van het personeel over activiteiten van het zorgteam;
- zorg dragen voor (vraaggestuurde) voorlichting aan docenten over psychosociale problemen en psychische - en gedragsstoornissen;
- kwaliteitsbewaking van het zorgteam door scholing aan te bieden;
- advisering aan en overleg met MT en directie over hulpvragen vanuit de teams, het stellen van prioriteiten en het ontwikkelen van zorgbeleid;
- voorzitten van het kernteam en het uitvoeren van afspraken die uit de bespreking voortkomen.
- participeren in organen van het Samenwerkingsverband;
- contactpersoon van leerlingen waarbij hulp vanuit het Samenwerkingsverband vereist is (externe trajectvoorziening);
- zorg dragen voor een adequate begeleiding van trajectleerlingen in samenspraak met de trajectbegeleidster, betrokken coach en afdelingsleider, ouders en leerling;
- ontwikkelen van handelingsplannen om zorgleerlingen te begeleiden;
- uitvoeren en bijstellen van protocollen met betrekking tot de zorg.
- uitvoering en bijstelling van het pestprotocol;

- begeleiding en zo nodig doorverwijzing naar derdelijnszorg van leerlingen met ernstige psychische - en gedragsstoornissen;
- voortgangs- en functioneringsgesprekken voeren met zorgteamleden;
- jaarlijkse evaluatie van de werkzaamheden.
- onderzoek naar andere leerproblemen (geen diagnose stellen).

#### De trajectbegeleidster:

- opvangen en begeleiden van leerlingen in de trajectvoorziening;
- voeren van gesprekken met trajectleerlingen;
- opstellen en bewaken van de uitvoering van het handelingsplan van leerlingen die voor de trajectvoorziening in aanmerking komen;
- zorgen voor rust, orde en de noodzakelijke sfeer in de trajectvoorziening;
- zorgen voor actieve begeleiding van leerlingen in de trajectvoorziening;
- geven van handelingsadviezen aan coaches en docenten van trajectleerlingen;
- onderhouden van contacten met hulpverlening betrokken bij de trajectleerling;
- het organiseren en uitvoeren van de evaluaties;
- evalueren en bijstellen van het zorgbeleidsplan mbt de trajectvoorziening (i.o.m. zorgcoördinator).

#### De leerlingbegeleidster:

- begeleiding van leerlingen (individueel en in groepsverband) met psychosociale problemen, zoals depressiviteit, faalangst, examenangst, motivatieproblemen, sociaal onhandig gedrag, rouwverwerking, huiselijke problemen (ziekte, scheiding, geweld);
- begeleiding van leerlingen met psychische klachten die lichamelijke gevolgen hebben, zoals eetproblemen, verslavingen en seksuele problemen;

#### De schoolmaatschappelijk werker:

- is werkzaam op de school en heeft zitting in het kernteam;
- begeleidt en ondersteunt leerlingen met complexere problematiek en problematiek die zich voordoet vanwege de context van de leerling (in de thuissituatie).
- verwijst zo nodig door naar externe hulp in samen spraak met de zorgcoördinator;
- heeft contact met externe betrokken instanties;
- schakelt zo nodig externe instanties zoals het CJG in.
- heeft gesprekken met ouders om de juiste hulpverlening te bepalen.

#### CJG-coach:

- werkt extern en heeft zitting in het kernteam;
- begeleidt en ondersteunt leerlingen met complexere problematiek die de ondersteuningsmogelijkheden van de school overstijgt.
- verwijst (zo nodig) door naar externe hulp in samen spraak met de zorgcoördinator;
- heeft contact met externe betrokken instanties;
- schakelt zo nodig externe instanties zoals het CJG in.
- heeft gesprekken met ouders om de juiste hulpverlening te bepalen.

#### ***Samenwerking externe instanties***



Onze school werkt samen met een jeugdarts en jeugdverpleegkundige van Jeugdgezondheidszorg (JGZ) GGD Kennemerland. De jeugdgezondheidszorg biedt zorg voor alle jeugdigen tot 18 jaar. De JGZ doet individueel onderzoek, geeft voorlichting, advies, en kortdurende begeleiding aan leerlingen, docenten en/of ouders. Onderwerpen die besproken kunnen worden zijn o.a.: opvoeding, gedrag, sociale contacten, pesten, groei, horen, zien, gezondheid en schoolverzuim. De jeugdarts heeft een consulterende en adviserende rol bij schoolverzuim. De jeugdverpleegkundige heeft met alle leerlingen uit klas 2 en 4 een gesprek. Naast de reguliere contactmomenten, vindt er op school een spreekuur plaats door de jeugdverpleegkundige, waar de leerlingen en ouders terecht kunnen voor uiteenlopende vragen rondom de gezondheid.

Wanneer er sprake is van ongeoorloofd verzuim, heeft de school de plicht om te melden bij Leerplicht. De school werkt samen met Leerplicht om het ongeoorloofde verzuim terug te dringen. Elke 8 weken heeft leerplicht een spreekuur op school. Zij bespreken dan met de leerlingen waar het verzuim door komt, hoe ze dit kunnen verminderen en wat de eventuele gevolgen zijn van blijvend ongeoorloofd verzuim (proces verbaal, HALT, boete)

Daarnaast werken wij samen met alle mogelijke instanties die bij onze leerlingen zijn betrokken, hierbij kan onder andere gedacht worden aan:

- GGZ
- Spirit
- I-psy
- Brijder Stichting

Met toestemming van leerling en ouders hebben wij contact met elkaar om de leerling (en hun ouders) zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen.

### ***Extra faciliteiten basisondersteuning***

Op school is er voor de leerling de mogelijkheid om hun schoolwerk zo veel mogelijk op school af te ronden. Hiervoor is de TOB (Taakgerichte Ondersteuning en Begeleiding) beschikbaar. Het is een rustige ruimte binnen de school waar leerlingen gedurende hun schooldag en na schooltijd terecht kunnen. Het doel van de TOB is het bieden van tijdelijke extra (individuele) begeleiding aan leerlingen uit alle leerjaren. Bij de TOB zijn altijd vakdocenten aanwezig die de leerlingen kunnen begeleiden.

De TOB is op vrijwillige basis en bedoeld voor:

- leerlingen die hulp nodig hebben bij het plannen en organiseren van hun schoolwerk;
- leerlingen die er cijfermatig slecht voorstaan;
- leerlingen die het fijn vinden op school het huiswerk te maken en leren en zo nodig overhoort kunnen worden.
- leerlingen die het plezierig vinden om geholpen te worden bij het maken van werkstukken of verslagen;
- leerlingen met motivatieproblematiek.

Leerlingen met dyslexie kunnen op school gebruik maken van L2S. Bij het maken van toetsen worden spellingsfouten niet meegerekend indien dit geen doel is van de les. Daarnaast kunnen de dyslectische leerlingen gebruik maken van gesproken toetsen en leesboeken. Leerlingen met dyslexie en dyscalculie hebben recht op 20% verlenging van de tijd bij het maken van toetsen (voor verdere informatie zie dyslexie/dyscalculieprotocol). Ook leerlingen met officiële gediagnosticeerde gedragsstoornis kunnen aanspraak maken op deze tijdsverlenging wanneer blijkt dat zij dit nodig hebben. Leerlingen kunnen bij diverse beperkingen, zoals slecht handschrift of traag schrijftempo, gebruik maken van een laptop. Ook kunnen toetsen digitaal worden gemaakt.

Op het Kennemer College mavo stromen regelmatig NT2 (Nederlands als 2<sup>e</sup> taal) leerlingen in. De school vindt het belangrijk dat ook deze leerlingen optimaal worden voorbereid op hun examens. Deze leerlingen kunnen extra ondersteuning krijgen op de verschillende gebieden van de Nederlandse taal. Wanneer leerlingen op het moment van de examens minder dan 6 jaar onderwijs in Nederland hebben gevolgd, kunnen zij op een aangepaste manier examens doen. Zij mogen onder andere een woordenboek gebruiken en krijgen tijdsverlenging.

Verder beschikt de school over het aanpassingsvermogen bij kind-specifieke fysieke belemmeringen (in aanvulling op de didactische materialen). Op het moment dat er sprake is van fysieke belemmeringen bij een leerling kan de school het volgende aanpassen:

- bij rolstoelgebruik/specifieke fysieke klachten: gebruik van lift en speciaal toilet. Bij vakken waar de handicap beperkingen oplevert, wordt er gekeken naar alternatieven;
- bij slechthoortheid: toetsen kunnen met groot lettertype worden aangeleverd;
- bij medicijngebruik: medicijnen kunnen bij de receptie (koel) worden bewaard. Er is daar ook een instructie per leerling aanwezig (zie medicatieprotocol).

### **Extra ondersteuning**

Het samenwerkingsverband geeft de school de beschikking over ondersteuningsmiddelen waarmee zij naast de basisondersteuning voor leerlingen extra ondersteuning op maat kan inzetten in de vorm van een arrangement. De school kan deze extra middelen dus gebruiken om de basisondersteuning te verbreden met expertise vanuit de school zelf, of met expertise van buitenaf. Aan onze school is een consulent Passend Onderwijs van het Samenwerkingsverband Midden Kennemerland betrokken. Zij kan worden betrokken om mee te denken en te adviseren wanneer de ondersteuningsvraag van een leerling de basisondersteuning overstijgt.

Het Kennemer College mavo vraagt in voorkomende gevallen voor leerlingen een individueel arrangement aan in relatie tot de extra ondersteuningsbehoeften van de leerling. Het gaat dan om de ondersteuningsbehoeften die uitgaan boven de mogelijkheden van de basisondersteuning zoals hierboven beschreven. De aanvraag en inzet van deze ondersteuning gaat vanzelfsprekend in overleg met leerling ouders.

## Bijlage 1:

### 1. samenwerking met ouders en informatie naar de ouders bij ondersteuningstoewijzing

#### *Basisondersteuning Kennemer College mavo:*

Er is sprake van educatief partnerschap met ouders: ouders zijn samen met de school verantwoordelijk voor de schoolloopbaan van hun kind. De ouders worden daarom meteen ingeschakeld als er zorgen zijn, of als de school bepaalde maatregelen wil nemen. Het uitgangspunt hierbij is dat er sprake is van een gelijkwaardige relatie tussen ouders en school, met waardering voor elkaars deskundigheid.

Daarnaast bieden wij:

Onderwerp	KC Mavo
een beschrijving in schoolplan/ schoolgids/ ondersteuningsplan van wat de school van ouders verwacht	X
informatie- en thema-avonden voor en/of door ouders	X
klankbordgroep met o.a. ouders	X

### 2. zorg voor een veilig schoolklimaat, zowel voor leerlingen als voor medewerkers

#### *Basisondersteuning Kennemer College mavo:*

De school zorgt voor een sociaal en veilig klimaat; beleidsafspraken hierover zijn schriftelijk vastgelegd. Ook is vastgelegd welk gedrag er van de leerlingen verwacht wordt.

Daarnaast bieden wij:

Onderwerp	KC Mavo
gedragsafspraken voor de medewerkers	X
een verzuim-, veiligheids- en ondersteuningsbeleid	X
veiligheidscoördinator	X
brugklasassistenten/ brugklassupporters	
gezond aanbod in kantine	X
rookvrije school	X
alcohol- en drugsvrije school	X
surveillance in pauze door docenten/conciërges	X
toezicht schoolplein	X
cameratoezicht	X
opvang onderbouw bij lesuitval	X
aparte delen van school voor onderbouw en bovenbouw	

toezicht in mediatheek/leerlingwerkplekken	X
pedagogische conciërge	X
onderbouwleerlingen moeten op schoolterrein blijven	X
extern vertrouwenspersoon voor medewerkers	X

3. (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken, die gericht zijn op sociale veiligheid en cognitieve ontwikkeling en ondersteuning

Basisondersteuning Kennemer College mavo:

Voor leerlingen die dit nodig hebben zijn methoden en materialen beschikbaar gericht op zowel leren als gedrag, bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining of training om faalangst te verminderen. Iedere leerling heeft een eigen eerste aanspreekpunt (coach). De school heeft rollen en verantwoordelijkheden van interne ondersteuners vastgelegd. Er is een functionaris voor de keuzebegeleiding. Op school wordt aandacht besteed aan het aanleren van schoolse vaardigheden zoals agendabeheer, huiswerkvaardigheden, tas inpakken.

Daarnaast bieden wij:

Onderwerp	KC Mavo
afspraken over de lesstructuur en het klassenmanagement	X
teamaanpak op gedrag in de klassensituatie	X
expertise (kennis en aanpak) m.b.t. AD(H)D/ ASS/ psychiatrische problematiek	X
PBS (Positive Behaviour Support)	
kennis over / ervaring met andere culturele achtergronden	X
eindexamenvreestraining	X
stiltewerkplekken	X
brugklasassistenten, brugklassupporters	
mediation / mediation door leerlingen	
expertise/ training voor kinderen van gescheiden ouders	X
programma rouwverwerking	X
hulp bij eetproblematiek	
communicatietraining	
mindfulness/aandachtstraining	
ART (agressieregulatietraining)	
DEAL activiteiten	
Lokaal voor opvang leerlingen die even rust en aandacht nodig hebben	X
Counseling voor aan school gerelateerde problematiek	X
handschrijfcurcus	
LVB expertise	
Intensieve begeleiding door leermeesters/coaches	X
Training vriendschap en relaties	
Begeleide overdracht naar MBO	X

#### 4. preventieve ondersteuning en curatieve zorg die de school (samen met ketenpartners) kan bieden

Basisondersteuning Kennemer College mavo:

De school wil (samen met andere instellingen) leerlingen ondersteunen door problemen op te lossen en te voorkomen door middel van - tijdige bespreking van signalen met ouders - inzet van schoolmaatschappelijk werk / CJG-coach - integrale aanpak ziekteverzuim, waarin alle partijen goed samenwerken - goede communicatie met de leerplichtambtenaar en uitvoering van het regionaal verzuimprotocol. De zorgcoördinator coördineert bovenstaande en andere activiteiten. De school neemt deel aan een met de ketenpartners gevormd multidisciplinair overleg (MDO). Hierin wordt samengewerkt met als doel de plaatsing van de leerling op een passende onderwijsplek. In de school is een interne trajectvoorziening voor tijdelijke opvang van leerlingen die om uiteenlopende redenen voor kortere of langere tijd niet in de gewone setting onderwijs kunnen volgen.

Daarnaast bieden wij:

Onderwerp	KC Mavo
schoolpsycholoog/zorgcoach/counselor	X
intern zorgteam	X
de school evalueert jaarlijks met de ketenpartners de inzet en opbrengst van ondersteuning, begeleiding en overleg	X
gespecialiseerde ondersteuning op het gebied van schoolse vaardigheden/ werkhouding / gedrag / sociaal-emotionele ontwikkeling (	X
ondersteuning en/of voorlichting in de klas door ketenpartners (Brijderstichting, HALT, GGD enz.)	X
preventieprogramma roken/alcohol/drugs	X
preventief spreekuur leerplichtambtenaar	X
Inzet jongerenwerker	X
Inzet schoolmaatschappelijk werkers	X
Preventief spreekuur schoolverpleegkundige	X
Screening GGD klas 2 en 4	X
<i>Welschap; thema bespreking in pauzes</i>	
<i>Welschap begeleiding met hond</i>	
MEE functionaris gekoppeld aan kernteam	
Aandachtfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling	X

#### 5. differentiatie

Basisondersteuning Kennemer College mavo:

Docenten voldoen conform de Wet op de beroepen in het onderwijs (BIO) aan de competenties van de Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL)1 . De school biedt de docenten scholing aan om hun deskundigheid te bevorderen. Docenten maken n.a.v. de onderwijsbehoeften van de leerling zo

nodig aanpassingen in hun lessen op het gebied van o.a. - meer of minder dan gemiddelde cognitieve mogelijkheden - specifieke psychologische of sociaal-emotionele kenmerken - dyslexie en dyscalculie: de school heeft passende materialen en methodieken voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie. In het dyslexie/dyscalculieprotocol is opgenomen hoe gesignaleerd en gediagnosticeerd wordt en tevens hoe wordt omgegaan met leerlingen met vastgestelde dyslexie of dyscalculie.

Daarnaast bieden wij:

Onderwerp	KC Mavo
hulplessen / steunlessen / remedial teaching	X
motorische remedial teaching	
(ex-)bovenbouwleerling geeft bijles aan onderbouwleerling	
Gespecialiseerde groepsarrangementen of kleine klassen	X

#### Dyslexie

dyslexiekaarten	X
spellingkaart / regelkaart voor dyslexie	
Groteletterproefwerken, (mag niet meer volgens stichting dyslexie)	X
voorgelezen proefwerken, mondelinge toetsen	X
tijdverlenging	X
gebruik van laptops	X
spellingstraining Engels voor dyslectici, maar ook Duits en Nederlands	
dyslexiecoördinator	X

#### Dyscalculie

rekenkaarten	X
regelkaart voor dyscalculie	
tijdverlenging	X
gebruik van laptops	X
dyscalculiecoördinator	X

#### ICT

"flipping the classroom" (online instructie)	X
elektronische leeromgeving (ELO)	X
online oefenen en toetsen	X
gebruik One Note	X
Gebruik educational technology	
Leerlingdevice bij het beroepsgerichte programma (profiel Groen)	
Profijt LVS met trajecten, doelen en competenties	

## Verrijkingstof

programma voor leerlingen die meer kunnen en willen / excellente leerlingen (LAPP-top, pre-university)	
programma voor onderpresteerders / hoogbegaafden	
compacten, verdiepen en verrijken	X
verbredingsprojecten in onderbouw	X
tweetalig onderwijs	
versterkt moderne vreemde talenonderwijs (vb Anglia)	
topsportcontracten	X
programma's voor conservatoriumgangers	
SOM-lessen in klas 1 en 2 (studieles op maat)	
Theater- en musicalgroep	
Pro - vmbo klas	
NT2- /ISK-onderwijs	X
Interne entree opleiding	

## Didactisch (extra)

rekenuur in klas 1-3, maatwerkuren/kwt (keuzewerktijduren)	X
begrijpend lezen voor onderbouw	X
extra wiskunde en talen	X
Extra aanbod voor avo-vakken	X
Leren Leren, leerjaar 1 en 2	X
Studievaardigheden leerjaar 1/taakgerichte ondersteuning	X
Differentiatie in stages	

## 6. zorgvuldige overdracht

### Basisondersteuning Kennemer College mavo:

Bij leerlingen met extra onderwijs- of ondersteuningsbehoefte en bij op- en afstromende leerlingen vindt altijd een "warme" (=uitgebreide mondelinge) overdracht plaats. Hierbij gaat het om doorlopende leer- en ondersteuningslijnen, een ontwikkelingsperspectiefplan kan hiervan een onderdeel zijn. Het betreft zowel de overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs als de overstap van de ene vo-school naar de andere vo-school en de doorstroom naar het mbo/ hbo/ wo. Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften worden in kaart gebracht en vastgelegd op basis van schriftelijke informatie bij de aanmelding, aangevuld met mondelinge informatie bij de warme overdracht en informatie van ouders.

### Daarnaast bieden wij:

	KC Mavo
Onderwerp	
lesobservatie op de school van herkomst	X
warme interne overdracht	X
warme overdracht bij individuele leerling, op verzoek	X

Huisbezoek bij iedere leerling door smw	
Startplan/ OPP bij binnenkomst waar nodig	

## 7. registratie in een leerlingvolgsysteem

Basisondersteuning Kennemer College mavo:

De school beschikt over een beveiligd digitaal systeem, waarin gegevens van de leerlingen beschikbaar zijn voor de medewerkers en (deels) voor de ouders. Het leerlingvolgsysteem heeft als functies o.a. dossieropbouw en communicatie. In het leerlingvolgsysteem worden de ontwikkeling en vorderingen van de leerling, onderwijs- en ondersteuningsbehoefte (indien nodig), interventies en geboden ondersteuning, verzuim en incidenten en samenwerking met ouders vastgelegd. Docenten en andere professionals zorgen dat zij bekend zijn met de inhoud van het leerlingvolgsysteem. De school registreert de resultaten van ingezette acties en beoordeelt de effectiviteit en het rendement ervan. Met behulp van het leerlingvolgsysteem worden systematisch de uitstroom- en afstroomgegevens van de school bijgehouden.

Daarnaast bieden wij:

Onderwerp	KC Mavo
studiewijzers/ PTA digitaal	X
opmerkingen over werkhouding enz. digitaal (logboek)	X
RTTI (analysesysteem individuele ontwikkeling)	
huiswerkopgave digitaal	X
registratie verzuimuren digitaal	X
alle toets- en testuitslagen digitaal	X
app Maestro voor leerlingen	X
registratie begeleiding in Magister/Eduarte/ Profijit	X
App Zermelo voor leerlingen	X

## 8. fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes

Basisondersteuning Kennemer College mavo:

De scholen geven aan welke voorzieningen het gebouw heeft voor leerlingen met een fysieke beperking. Er zijn onderwijsprogramma's die waar nodig zijn afgestemd op leerlingen met fysieke beperkingen en langdurig zieke leerlingen, bijv. aangepaste roosters en het thuis aanleveren van werk.

Daarnaast bieden wij:

Onderwerp	KC Mavo
rolstoeltoegankelijkheid	X



invalidentoilet	X
lift	X
digitale leeromgeving voor zieke leerlingen	X
externe ambulante begeleiding voor langdurige zieke leerlingen	X
aangepast werk in braille	
toegang voor blindengeleidehond	
mogelijkheid tot skype	
rustkamer voor leerlingen	

## 9. een protocol voor verpleegkundige en medische handelingen

Basisondersteuning Kennemer College mavo:

De school heeft vastgelegd welke verpleegkundige en medische handelingen mogelijk en welke onmogelijk zijn, bijv. medicijnverstrekking, diabetesinjecties.

Daarnaast bieden wij:

Onderwerp	KC Mavo
ondersteuning aan leerlingen met een chronische ziekte	X
ondersteuning aan leerlingen met beperkt zicht	X
- lesmateriaal in braille	
- luisterboeken, voorlezen, groot lettertype	X
- toegang blindengeleidehond	
- persoonlijke begeleiding	
ondersteuning aan leerlingen met beperkt gehoor	X
ondersteuning aan leerlingen met beperkte motoriek/ fysieke ontwikkeling	X
maatwerk in samenspraak met leerling en ouders	X
faciliteitenkaart ter informatie voor docenten	X